

Cultura i Espectacles

30a Mostra d'Igualada

'Bye bye Confetti', de La Baldufa, diverteix amb un 'clown' de traç gros ■ J. SALA

La varietat d'empremta artística de les companyies de teatre per a tots els públics es constata en la trentena edició de la Mostra d'Igualada, que acaba avui

Amb estils propis

Jordi Bordes
IGUALADA

El teatre familiar és un dels grans pals de paller del teatre a Catalunya. Perquè les seves companyies estables són les que escampen més la seva programació arreu del país i perquè són les que mantenen durant més anys viu un espectacle: construeixen una trama invisible entre tots els espectadors. La Mostra d'Igualada, des de fa anys, és la seva trobada familiar anual: posen en debat les seves preocupacions i ensenyen les seves novetats. Enguany, per exemple, han estrenat un acompanyament a mestres per trobar valors a desenvolupar a l'escola amb el teatre. Un primer pas entusiasta.

De les més de sis-centes propostes que Pep Farrés va rebre per completar la graella, va passar a una cinquantena. La majoria de les companyies tenen una notable trajectòria i, generalment, cadascuna s'ha fet forta en la seva especialitat, d'acord amb la seva sensibilitat. Ser ho-

nestos és la millor targeta de presentació. Cadascú té el seu estil i el defensa, sovint, des de la creació de l'espai escènic fins al text i la direcció. Ho fan amb el màxim rigor i no renuncien a parlar del que els commou, com a adults, amb un cor que bateja com el d'un infant. El teatre fa créixer les persones sempre. Un adult porta dins l'infant que va ser i també el que recorda o li hauria agradat ser.

Hi ha artistes que reivindiquen l'espai íntim de la senzillesa i la proximi-

tat. Com José Antonio Portillo i Enric Monfort a *Biblioteca de sons i sorolls*. Han fet un pas més i han renunciat pràctica-

Els 'clowns' són una de les claus dels espectacles aquest any: des del traç gros fins al que commou

ment al personatge que situa i ensenya els secrets de la seva cambra de *Biblioteca de cuerdas y nudos*. També han augmentat, lògicament, la importància del so anul·lant o reduint el sentit de la vista. Aparentment, tot és orgànic, però s'intueix un entramat complex de so per fer que sigui el so el que convidi a buscar l'acció en un espai envoltant, fet al mil·límetre, i en què tot va descobrint-se, com si el cor trigués a habitar-se a aquesta càlida humanitat feta de retalls de memòria

i de contes de desitjos passats, que construeixen una banda sonora única cada sessió. Tal com sona.

La Baldufa (el seu repte és l'eclecticisme), en canvi, s'ha passat a la pista de circ. Ara són una *troupe* de pallassos que ploren la mort del seu Carablanca. La decisió de qui ha de substituir el que els clavava plantofades i els feia la vida impossible esclata en una còmica peça que tindrà molta vida en festes majors. Després de treballs minuciosos com el treball d'ombres d'*El príncep feliç*

L'APUNT

Acostar-se al mite de Verdaguier

Bernat Salvà

s'han decantat per una peça de traç gros que ha d'ensenyar les tres personalitats dels protagonistes sense vergonya. Els bolos els acabaran de donar la confiança de fer aquesta pallassada.

És cert que han sovintejat els clowns en aquesta anyada. Però si La Baldufa aposta per la riallada i el despropòsit més escandalós, Clownidoscopio proposava una mirada molt més sensible, com la del Charlot maldestre i enamoradís. Arrencant del mim simple de Marceau (el seu entranyable Bip), el seu objectiu és fer créixer una planta, que és la metàfora de sentir-se realitzat en la seva vida a *Refugi* (i que ho barreja amb la duresa de l'exili, sense haver-hi trobat un nexa prou convincent). Un ideal, el de seguir els somnis, que també proposa Sergi Buka en un nou espectacle: *Voilà!* A la recerca del gran format, alterna la seva màgia de les ombres xineses amb els aparells amb coloms, cartes o el desmembrament del cos de la *partenaire*. A la peça li falta tocar a terra,

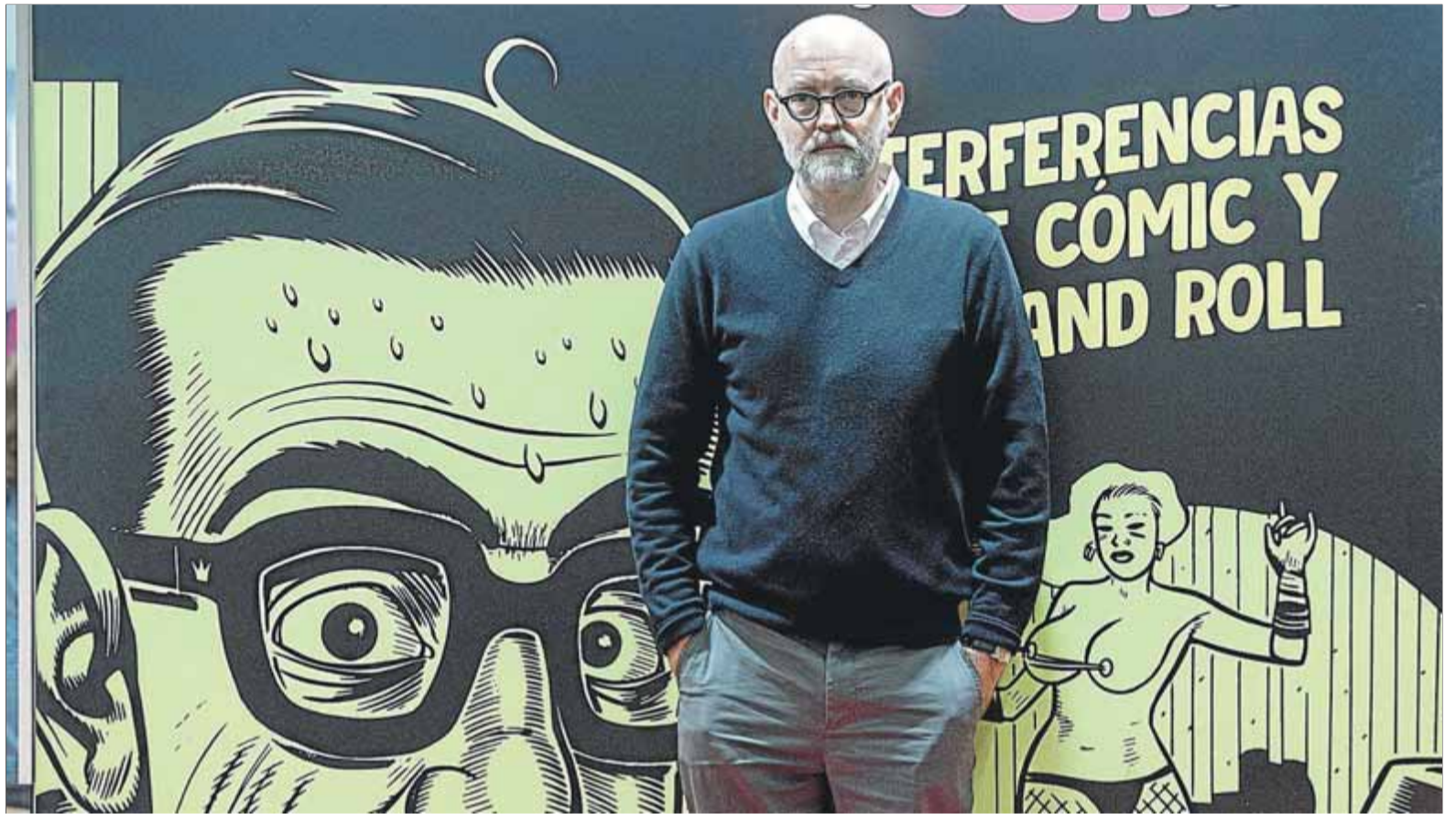
Albà reuneix els seus dos trets identitaris: el que connecta i el que respira vida contemplativa

connectar amb el públic i centrar la narració. Massa cortines empatxen.

Guillem Albà ha lligat els seus mons: el de *Mara-bunta* (festa i connexió amb el públic) amb la intimitat de *Pluja o Trau*. Ho fa a *Calma!* Convida a perseguir la vida tranquil·la, i allunyar-se de la tecnologia alienant, alhora que presenta un esbojarrat presentador. El públic, un cop entén el codi, es deixa seduir. Per la personalitat immensa d'Albà, una de les baules que transformen l'adult en infant amb una sola respiració tântrica. ■

Acostar figures de la cultura i la història del país "és un deure de les televisions públiques", diu el veterà realitzador televisiu Lluís Maria Güell, distingit a l'estiu amb el Gaudí d'honor després de 50 anys de carrera. Ell és al capdavant d'una pel·lícula per a televisió que s'acaba de rodar, *L'enigma Verdaguier*, que ens acosta la figura d'aquest poeta i capellà, un home tan popular

que, en el seu enterrament, el 1902, hi van assistir mig milió de persones. Es podria fer una enquesta a la gent que cada dia passa per l'estació de metro de Verdaguier, a Barcelona, per veure quants saben qui era aquest personatge realment apassionant. TV3 i TVE compliran amb aquesta pel·lícula amb el seu deure d'aconseguir que més gent ho sàpiga.

Daniel Clowes davant d'una imatge d'una de les mostres de Comic Barcelona sobre la relació entre còmic i rock ■ JOSEP LOSADA

Daniel Clowes es declara d'una generació d'autors que ha estat hereva de l'"underground" però que mai van voler ser 'hippies'

La gran alternativa

Jaume Vidal
BARCELONA

Cap als vuitanta i de camí als noranta el còmic americà que no tractava de superherois, i que es va anomenar com la música del seu temps, *independent*, era hereu del que havia estat el còmic *underground* dels seixanta amb autors de referència com Robert Crumb. La coincidència dels dos corrents es trobava en el fet que els personatges dels dos corrents eren uns inadaptats, però si bé els fills de la contracultura intentaven fugir de la societat, els fills de l'era Reagan eren marginals per la seva incapacitat de poder-se adaptar al sistema.

Daniel Clowes forma part d'aquella generació d'autors de còmic en què podríem integrar Peter

Bagge, els germans Hernandez o Chris Ware. Aquest dies ha estat a Barcelona convidat pel Comic Barcelona.

"La nostra generació surt de l'*underground*, que es basa en còmics individuals, però jo no soc un *hippy*, se'ns ha definit com a

"En la meua època, el que fa Trump seria en la meua obra una exageració extrema"

còmics alternatius, independents, però tampoc m'agrada aquesta definició, prefereixo molt més la idea de no tenir un nom."

Tot i que reconeix l'herència *underground*, Clowes es desmarca de la manera de fer dels autors dels seixanta: "Quan jo començava a dibuixar tenia la sensació que el còmic *underground* havia estat un fenomen bestial que havia venut milions d'exemplars, però que quan van desaparèixer no havia quedat res, que hi havia un buit en el món del còmic tret del la historieta comercial de superherois." També té la sensació que "la meua generació vam créixer llegint còmic contracultural però no volíem fer còmic de drogues i sexe i el que ens interessava era explorar més la frontera del que es podia fer amb el

còmic i dibuixar vinyetes per parlar dels nostres temes i explorar altres racons de la vida i crear el nostre propi moviment". Aquesta línia de continuïtat del còmic americà que no són superherois diu que s'ha perdut. "Els nostres lectors no coneixen el còmic *underground*. Hi ha una generació d'autors que tenen el punt de partida per fer les seves creacions en els còmics que van fer nosaltres", explica.

Els personatges de Daniel Clowes són gent corrent però amb un punt d'incomoditat amb la resta, els costa trobar el seu encaix. Viuen una vida corrent i normal, amb fets corrents i normals, però sense d'acabar d'entendre el seu sentit de la vida. "Es troben al llindar, volen encabir-se en la normalitat de la societat però no aca-

ben de fer-ho". Una de les seves obres més populars és *Ghost World*, que va ser adaptada al cinema. "L'adaptació em va produir una sensació estranya, quan estava al cinema veient-la, observava com el meu món passava davant dels meus ulls. Va ser estrany però em va semblar correcta."

La perplexitat dels seus personatges de sempre, la mostra ara davant el mandat del president del seu país Donald Trump: "Si alguns dels meus còmics més vells eren una visió exagerada del que veia al món en aquell moment, mai hauria fet un còmic com el que ara representa Donald Trump, i si l'hagués fet, hauria estat com una exageració extrema de demostrar la infantilització o el caràcter estúpid de la societat." ■